“Si Beethoven no hagués existit, no seríem aquí”

Fa balanç del desè aniversari d'Ibercamera Girona, que el 27 de maig clourà els concerts simfònics amb ‘La consagració'
A Barcelona el cicle es va iniciar el 1985 i ha organitzat més de 800 espectacles

“Si Beethoven no hagués existit, no seríem aquí” Foto: JOAN SABATER.

Som una empresa familiar, no actuem com a franquícia; ens agrada establir el tret diferencial a tot arreu

La nostra és, sens dubte, una activitat social necessària, que tendeix més a unir que no pas a separar

Té 61 anys i en fa 41 que es dedica a la música. Josep Maria Prat (Barcelona, 1956) va començar sota l'aprenentatge d'Oriol Regàs i, més tard, va crear, juntament amb els seus germans, GrupCamera, un grup d'empreses de serveis musicals (promotora de concerts i agent artística) activa des del 1980. S'enorgulleix de continuar sent una empresa familiar i independent, perquè creu que aquest model de negoci és “un dels grans valors de Catalunya”. En canvi, no creu que l'art requereixi subvencions. “Amb un mercat lliure, aniríem millor”, diu convençut. Ho referma posant com a exemple La Filarmónica, la temporada que programen a Madrid sense rebre cap subvenció: “És la més saludable que tenim.” No tot han estat flors i violes, però, i han sobreviscut, com molts altres, a cops tan durs com la pujada de l'IVA. Potser per això li agrada dir que “Ibercamera no és un negoci, és un miracle!”. Tanmateix, la seva aposta ferma per mantenir aquesta preuada llibertat empresarial, sense haver de dependre de modes mediàtiques, dictats comercials o mercats fluctuants, els ha permès al llarg dels anys ampliar activitats a nombroses ciutats, fins i tot produint concerts a París, Londres i Frankfurt.

Fa més de 30 anys que programen, amb milers de concerts i milions d'entrades venudes, i han convertit Ibercamera en un referent i en la promotora de música clàssica de més prestigi de Catalunya. Com s'aconsegueix, això?

Per Beethoven. Si no hagués existit, no estaríem aquí asseguts. Jo no hauria fet la feina que faig, i vostè, per tant, no hauria fet aquesta entrevista. Pel que fa al prestigi, s'ha basat sobretot en el fet que hem intentat mantenir una fidelitat tossuda i insubornable per aconseguir que el llegat d'aquests mestres de la música s'interpreti amb la màxima fidelitat, honestedat i noblesa. Tota la resta és discutible.

L'evolució del GrupCamera ha estat imparable i Ibercamera actualment té programació estable a Barcelona, Madrid, Bilbao i Girona. Quin és el límit?

No tenim un pla de creixement ni ens plantegem límits. El nostre principi empresarial és el de la llibertat. Preferim fer prevaldre la capacitat d'adaptació als canvis; només així es pot sobreviure a una autèntica bomba de neutrons com ha estat la pujada de l'IVA. I tornem a Beethoven. La seva música es pot interpretar amb una orquestra de cent vint músics o es pot interpretar amb una sonata amb un sol piano. El que hem d'assegurar és que l'ànima de la partitura soni en el concert, tant si és amb una orquestra simfònica com amb un solista.

Aquests són els límits en què ens movem.

Els cicles Ibercamera funcionen com franquícies o hi ha trets diferencials en cada programació?

Som una empresa familiar; no actuem com a franquícia, sinó que ens agrada establir el tret diferencial a tot arreu.

A Girona, després de 78 concerts celebrats i 38.735 entrades venudes, hi ha actualment 588 abonats, un públic fidel que fa temps que confia en la seva programació. En la presentació del desè cicle, vostè ho va qualificar de "miracle", però realment creu en els miracles?

Un auditori d'una qualitat acústica extraordinària, una afició molt jove i extremament receptiva, intèrprets de qualitat i un repertori ben escollit... L'atmosfera que es crea afavoreix el miracle artístic! Qui no s'ho cregui, que compri una entrada i ho comprovi. Però de pressa, que en queden poques!

Per cert, aquesta desena edició no podia tenir un colofó millor, amb 'La consagració de la primavera', de Stravinski...

Cert! L'estrena de La consagració al Théâtre des Champs-Élysées, el 29 de maig del 1913, va suposar un abans i un després en la història de la música. Que 104 anys després sigui interpretada per primera vegada a Girona és per a Ibercamera tot un honor, i a mi, com a promotor musical, em fa sentir enormement orgullós. No podíem imaginar tenir un concert millor per cloure aquest desè aniversari.

Quina valoració fa d'aquests deu anys d'Ibercamera Girona?

Estem en un equilibri perfecte: en la línia dels 600 abonats i en una mitjana de 350 entrades venudes per concert. Crec que ni Víctor García de Gomar, que és qui aleshores ens va convidar a venir i a col·laborar amb l'Auditori de Girona, s'hauria pogut imaginar mai l'èxit que hem assolit. M'agrada veure com hem contribuït a fer que Girona sigui un punt de referència de la simfònica internacional.

I com s'ho fan per portar les millors simfòniques i els millors solistes mundials, com ara el Teatre Mariïnski i la Nacional d'Hongria en aquesta edició?

Som un grup amb una xarxa àmplia d'actuació. Les gires es mouen per diverses ciutats; busquem i prioritzem que Girona es beneficiï de la presència d'aquestes orquestres.

És veritat que el prestigiós director d'orquestra Valeri Guérguiev li pregunta sovint quan tornarà a actuar a Girona?

Sí [somriu]. Tot és perquè tenim dos problemes. El primer, que no ha pogut anar mai a dinar a La Galera de Palamós. I el segon, que no ha pogut anar a El Celler de Can Roca. Per això, haurà de tornar a venir una vegada i una altra fins que el calendari es pugui quadrar. Després de 40 anys d'experiència, he descobert que un dels secrets és portar els músics, molts d'ells amants de la gastronomia, als millors restaurants.

Disfrutarem de deu anys més d'Ibercamera a Girona?

L'evolució de l'art mai és en línia recta i el paper del públic és essencial. Sense públic, no hi ha art. Imaginar-te deu anys en endavant seria temerari. Tampoc una història d'èxit hi ajuda gens. Per què no celebrem que som aquí i que podem continuar suscitant el mateix desig i la mateixa passió? Això val tant aquí a Girona com a

Barcelona.

La música ha estat el motor de la seva vida?

La meva vida no va tenir motor fins que va arribar la meva filla, Mariama, fa set anys. La música i l'art segurament han estat i són l'aire que respiro. Borges, que en realitat es va aplicar una frase de Walter Pater, va fer cèlebre allò de “totes les arts aspiren a la condició de la música: possiblement, perquè en la música la forma es confon amb el fons”. Jo també hi crec, en el miracle de la música en viu i en la seva capacitat per crear imatges que apareixen i desapareixen, i que fan que tingui aquesta condició tan especial.

Com va entrar en contacte amb el món musical?

Va ser Oriol Regàs qui em va ensenyar a organitzar concerts. Vam coincidir primer a l'associació veïnal de Sarrià, des d'on ens vam convertir en el “duet favorit de l'antifranquisme” a còpia de portar a terme encàrrecs com ara organitzar la primera festa pública del PSC, el 1977, i la del PSUC.

I com es va convertir en promotor de concerts?

El primer concert que vaig organitzar jo sol va ser el 1979, quan vaig haver de substituir Paco Saragossa, el soci d'Oriol Regàs. Em vaig encarregar de la primera edició d'un concert que va congregar al Palau d'Esports cèlebres guitarristes com ara John McLaughlin i Paco de Lucía. Aquest va ser el meu salt a l'arena i va ser tot un èxit. Tant, que va cridar l'atenció del promotor Gai Mercader, aleshores la competència de Regàs, el qual em va enviar dues invitacions per al concert que ell organitzava amb Passadena Roof Orchestra com a acte de cert reconeixement. A partir d'aquí, va néixer una gran amistat.

I una gran competitivitat?

Conèixer més bé Gai Mercader em va servir per tenir clar que tenia molt poc a fer en el món del rock. No sé si és veritat del tot o és que amb el temps m'he anat convencent d'aquesta afirmació, però sempre que ho dic a en Gai li fa molta gràcia.

Per això es va dedicar a l'àmbit de la clàssica?

Amb la clàssica, hi entro en contacte directe quan novament Oriol Regàs em dona l'oportunitat d'exercir de gerent del Centre d'Estudis Musicals de Vallvidrera, una escola privada de música clàssica i jazz, nascuda a finals dels setanta. I ja em tens a mi amb 21 anys responsable de centenars d'alumnes i d'una vuitantena de professors, entre els quals recordo Lluís Claret.

Amb els anys, deu haver conegut grans músics. En destacaria algun en concret amb qui hagi establert fins i tot amistat?

Dels que ja no hi són, Camarón de la Isla i el millor pianista de la història, Stanislav Richter, que va actuar a Girona a principis dels anys noranta. A tots dos els trobo a faltar molt, com a amics i com a artistes. I, dels que encara no conec, m'hauria encantat fer un projecte amb Björk.

Què ens pot dir del seu vincle amb el FC Barcelona?

Hi vaig ser cinc anys com a conseller cultural, un càrrec que va crear Sandro Rosell i que ha desaparegut, i que depenia del vicepresident Carles Vilarrubí. Vam fer molta tasca enfocada a la Masia, bàsicament a través d'una

sèrie de tallers de caire cultural i a través de la creació de la primera biblioteca. També vam potenciar la presència a la Llotja de personatges vinculats amb la cultura.

Un home que ha anat de la cultura a l'esport...

He de dir que no és fàcil, amb una maquinària com la del Barça, trufar-hi a l'ADN matèries de caire no esportiu. Però, més enllà de les desavinences, em quedo amb les virtuts d'aquest projecte col·lectiu. Al llarg d'aquests anys, tots hem contribuït a convertir-lo en el millor club de futbol de la història i en el que més a prop ha estat del concepte artístic.

El futbol pot ser art?

Un director d'orquestra amic meu, Daniele Gatti, diu que sempre mira el Barça. No li importa si va primer, segon o tercer en la classificació, perquè confessa que a Itàlia no ha vist mai jugar així a futbol!

Per què té tanta força aquest sentiment i què aporta a la societat aquesta institució?

Aquesta transcendència sentimental traspassa generacions. Jo m'hi he implicat perquè estic segur que el meu avi i el meu pare n'haurien estat orgullosos. El que m'agrada és que, més enllà de títols i noms propis, com Ronaldinho, Messi, Cruyff, Guardiola..., ningú està per sobre del Barça. Suposo que també el fet que Catalunya sigui un país sense estat fa que tot allò simbòlic adquireixi molta força. I el Barça, com Montserrat i la Sagrada Família, és un gran símbol, ara mateix el més important.

També ha contribuït a posar Barcelona de moda.

Sí, però qui va canviar l'esport a escala mundial va ser Samaranch, que va convertir l'esport en un fenomen global, amb Barcelona com a epicentre. Va transformar la ciutat, però també va ser el motiu pel qual en vaig fugir i em vaig instal·lar a Riudarenes (Girona) ja des dels anys vuitanta. Barcelona ha guanyat notorietat, però ha perdut qualitat de vida. Al director Emmanuel Krivine, quan ens exigeix actuar-hi una setmana “en què no hi hagi turisme”, li responem irònicament que no cal que vingui.

Necessita aïllar-se de la ciutat?

Necessito la natura. És un dels meus tres eixos existencials, juntament amb l'art i la família. La meva és una feina molt social, molt intensa i que desgasta molt. No puc desconnectar el mòbil perquè pensi que fem uns tres-cents concerts a l'any, operem com a promotors i com a mànagers d'artistes i hi ha dies que n'hi ha un o dos actuant en qualsevol lloc del món, en horaris diferents dels d'aquí. Un dia un pianista cubà em va trucar per dir-me com de feliç se sentia d'haver deixat el gluten, des de Miami! Li vaig penjar, amb l'autopenitència de deixar-ne de menjar jo també, com faig.

Com veu l'actual panorama politicosocial de Catalunya?

Hi ha una majoria social que demana que aquest conflicte entre Catalunya i l'Estat es resolgui a través d'un referèndum, i a més que sigui vinculant. Aquesta és una constatació indiscutible a la qual s'ha de donar solució per resoldre-ho. Dit això, empresarialment no he tingut mai cap mena de problema pel fet de ser català. La música, com l'art, tendeix a unir més que no pas a separar. DavantLa pastoral, de Beethoven, la percepció musical és igual per a un espectador de Barcelona, de Madrid o de Cincinnati. En ple conflicte, a Ucraïna es continua programant música russa, i a Rússia, música alemanya. La nostra és, sens dubte, una activitat social necessària, que tendeix més a unir que no pas a separar.

Publicat a:
-El Punt Avui. Comarques Gironines 21-05-2017 Pàgina 16

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/1147943-si-beethoven-no-hagues-existit-no-seriem-aqui.html